

GUJARATI TRANSLATION of the Department for Education statutory guidance for schools and colleges:

Keeping children safe in education 2022

Part one: Part one: Information for all school and college staff

Find KCSIE Part 1 and also Annex A translated into 13 community languages at kcsietranslate.lgfl.net

NB this translation goes up to and includes the diagram on page 22 on the full version of part one (it does not include the Annex of Part 1 – which is Annex B in the full version; but Annex A, the condensed version of Part 1 is also available on our translation page).

Department
for Education

શિક્ષણ 2022 માં બાળકોને સુરક્ષિત રાખવા

શાળાઓ અને કોલેજો માટે વૈધાનિક માર્ગદર્શન

ભાગ એક: શાળા અને કોલેજના બધા કર્મચારીઓ માટે
માહિતી

સપ્ટેમ્બર 2022

સારાંશ

બાળકોને શિક્ષણમાં સુરક્ષિત રાખવા તે એક વૈધાનિક માર્ગદર્શન છે જેનું અનુપાલન કરવું ઇંગ્લેન્ડમાં શાળા અને કોલેજો માટે જ્યારે તેઓ બાળકોના કલ્યાણને પ્રોત્સાહન આપવા અને સુરક્ષા માટે તેમની ફરજ નિભાવી રહ્યા હોય ત્યારે કરવું અનિવાર્ય છે.

બાળકોના કલ્યાણની સુરક્ષા કરવી અને તેને પ્રોત્સાહન આપવું તે **દરેકની** જવાબદારી છે. શાળા અને કોલેજના અગ્રણીઓએ અને તેવા કર્મચારીઓ જે બાળકો સાથે સીધી રીતે કાર્ય કરે છે તેઓએ માર્ગદર્શનનો ઓછામાં ઓછો ભાગ એક વાંચવો જોઈએ.

સંચાલક મંડળો અને માલિકો, તેમની વરિષ્ઠ નેતૃત્વ ટીમો અને ખાસ કરીને તેમની નિયુક્ત રક્ષણાત્મક નેતૃત્વ સાથે કામ કરતાં સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે જે કર્મચારીઓ બાળકો સાથે સીધા કામ કરતા નથી તેઓ ભાગ એક અથવા પરિશિષ્ટ A (ભાગ એકનું કન્ડેન્સ્ડ વર્ઝન) દસ્તાવેજનું સંપૂર્ણ વર્ઝન વાંચવું જોઈએ. આ સંપૂર્ણપણે શાળા અથવા કોલેજની બાબત છે અને તેમના કર્મચારીઓ માટે બાળકોના કલ્યાણને સુરક્ષિત કરવા અને પ્રોત્સાહન આપવા માટે કયા માર્ગદર્શન સૌથી અસરકારક રહેશે તેના મૂલ્યાંકન પર આધારિત હશે.

KCSIE નું પૂરું વર્ઝન અહીં મળી શકે છે: [Keeping children safe in education - GOV.UK \(www.gov.uk\)](https://www.gov.uk/government/publications/keeping-children-safe-in-education)

આ માર્ગદર્શન વિશે

અમે પૂર્ણ માર્ગદર્શનમાં **"આવશ્યક"** અને **"જોઈએ"** શબ્દોનો ઉપયોગ કર્યો છે. અમે **"આવશ્યક"** શબ્દનો ઉપયોગ જ્યારે પ્રશ્નમાં રહેલી વ્યક્તિને કાયદેસર રીતે કંઈક કરવાની જરૂર હોય અને **"જોઈએ"** જ્યાં સુધી કોઈ સારું કારણ ન હોય ત્યાં સુધી કોઈ નિર્ધારિત સલાહનું પાલન કરવું જોઈએ ત્યારે કર્યો છે.

પીડિત અને કથિત ગુનેગાર(રો)

આ માર્ગદર્શનના હેતુઓ માટે, અમે, જગ્યાઓપર, **'પીડિત'** શબ્દનો ઉપયોગ કરીએ છીએ. આ વ્યાપકપણે જાણીતો અને આકલિત શબ્દ છે. આ મહત્વનું છે કે શાળાઓ અને કોલેજો એ વાતને ઓળખે છે કે દુર્વ્યવહારનો ભોગ બનેલી દરેક વ્યક્તિ પોતાને પીડિત માનતી નથી અથવા આ રીતે તેનું વર્ણન થાયતેવું માંગતી નથી. છેવટે, શાળાઓ અને કોલેજોએ કોઈપણ ઘટનાનું સંચાલન કરતી વખતે આ અંગે વાકેફ રહેવું જોઈએ અને વ્યક્તિગત બાળકને સૌથી વધુ અનુકૂળ હોય તેવા કોઈપણ શબ્દનો ઉપયોગ કરવા માટે તૈયાર રહેવું જોઈએ.

આ સલાહના હેતુ માટે, અમે, જગ્યાઓપર **'કથિત ગુનેગાર(રો)'** નો અને જ્યાં યોગ્ય હોય ત્યાં **'ગુનેગાર(રો)'** શબ્દનો ઉપયોગ કરીએ છીએ. આ વ્યાપકપણે ઉપયોગમાં લેવાતા અને માન્ય શબ્દો છે અને માર્ગદર્શનના અસરકારક મુસદ્દાને મદદ કરવા માટે સૌથી યોગ્ય છે. જો કે, શાળાઓ અને કોલેજોએ પરિભાષા વિશે ખૂબ જ કાળજીપૂર્વક વિચારવું જોઈએ, ખાસ કરીને બાળકોની સામે બોલતી વખતે, ઓછામાં ઓછું નહીં કારણ કે કેટલાક કિસ્સાઓમાં અપમાનજનક વર્તન ગુનેગાર માટે પણ નુકસાનકારક હશે. ઉપર મુજબ, દરેક કેસ મુજબ જે યોગ્ય લાગે તે પરિભાષાનો ઉપયોગ કરવાનું નિર્ણય શાળા અને કોલેજોનું રહેશે.

ભાગ એક: બધા કર્મચારીઓ માટે સુરક્ષાત્મક માહિતી

શાળા અને કોલેજના કર્મચારીઓએ શું જાણવું જોઈએ અને કરવું જોઈએ

સુરક્ષાત્મક પગલાં પ્રત્યે એક બાળક કેન્દ્રિત અને સમન્વયિત અભિગમ

1. શાળાઓ અને કોલેજો અને તેમના કર્મચારીઓ બાળકો માટેની વ્યાપક સુરક્ષાત્મક વ્યવસ્થાનો એક મહત્વપૂર્ણ ભાગ છે. આ પ્રણાલી વૈધાનિક માર્ગદર્શનમાં વર્ણવેલ છે બાળકોની સુરક્ષા કરવા માટે એકસાથે કાર્ય કરવું.
2. બાળકોના કલ્યાણની સુરક્ષા કરવી અને તેને પ્રોત્સાહન આપવું તે **દરેકની** જવાબદારી છે. બાળકો અને તેમના પરિવારો સાથે સંપર્કમાં આવતા **દરેક વ્યક્તિ ની એક ભૂમિકા હોય છે**. આ જવાબદારીને અસરકારક રીતે પરિપૂર્ણ કરવા માટે, બધા વ્યવસાયીઓએ ખાતરી કરવી જોઈએ કે તેમનો અભિગમ બાળક-કેન્દ્રિત. આનો અર્થ તે છે કે, હંમેશા તેમણે બાળકના **શ્રેષ્ઠ હિતમાં** શું છે તે ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ.
3. કોઈપણ એક પ્રેક્ટિશનરને બાળકની જરૂરિયાતો અને સંજોગોનું સંપૂર્ણ ચિત્ર ખબર હોઈ શકે નહીં. જો બાળકો અને પરિવારોએ યોગ્ય સમયે યોગ્ય મદદ પ્રાપ્ત કરવી હોય તો, **દરેક વ્યક્તિ** જે તેમની સાથે સંપર્કમાં આવે તેમણે, ચિંતાઓ ઓળખવામાં, માહિતી શેર કરવામાં, અને તાત્કાલિક પગલાં લેવામાં એક ભૂમિકા ભજવવાની હોય છે.
4. આ માર્ગદર્શનના ઉદ્દેશ્યો માટે, બાળકોના કલ્યાણને સુરક્ષા અને પ્રોત્સાહન પૂરુંપાડવું નીચે મુજબ વ્યાખ્યાયિત છે:
  - બાળકોનું દુર્વ્યવહારથી રક્ષણ કરવું
  - બાળકોના માનસિક અને શારીરિક સ્વાસ્થ્ય અથવા વિકાસને નુકશાન થતું અટકાવવું
  - સલામત અને અસરકારક સંભાળની જોગવાઈ સાથે સુસંગત પરિસ્થિતિઓમાં બાળકો મોટા થાય તે સુનિશ્ચિત કરવું; અને
  - તમામ બાળકોને શ્રેષ્ઠ પરિણામો મળે તે શક્ય બનાવવા માટે પગલાં લેવા.
5. બાળકોમાં 18 વર્ષથી ઓછી ઉંમરના દરેક શામેલ થાય છે.

શાળા અને કોલેજના કર્મચારીઓની ભૂમિકા

6. શાળા અને કોલેજ કર્મચારીઓ ખાસ કરીને મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે તેઓ ચિંતાઓને વહેલી ઓળખવાની સ્થિતિમાં છે, બાળકોને મદદ કરે છે અને ચિંતાઓને વધતી અટકાવે છે.
7. **બધા** કર્મચારીઓની જવાબદારી છે કે બાળકો શીખી શકે તેવું સલામત વાતાવરણ પ્રદાન કરવું.
8. **બધા** કર્મચારીઓએ તૈયાર રહેવું જોઈએ જેથી પ્રારંભિક સહાયથી લાભ મેળવી શકે તેવા

બાળકોને ઓળખી શકાય.¹ વહેલી મદદ એટલે તેમના ઘડતરના વર્ષોથી લઈને કિશોરવયના વર્ષો સુધી, બાળકના જીવનમાં કોઈપણ સમયે જ્યારે સમસ્યા ઊભી થાય ત્યારે બને તેટલી વહેલી સહાય પ્રદાન કરવી.

9. **કોઈપણ કર્મચારી સભ્ય** કે જેને કોઈ બાળકના કલ્યાણ વિશે કોઈ ચિંતા હોય તેણે ફકરા 51-67 માં દર્શાવેલ પ્રક્રિયાઓને અનુસરવી જોઈએ. કર્મચારીઓએ કોઈ પણ રેફરલ પછી સામાજિક કાર્યકરો અને અન્ય એજન્સીઓને આધાર પૂરો પાડવાની અપેક્ષા રાખવી જોઈએ.

10. **દરેક** શાળા અને કોલેજમાં નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની હોવી જોઈએ જે કર્મચારીઓને તેમની સુરક્ષાત્મક ફરજો હાથ ધરવા માટે સહાય કરશે અને જે બાળકોની સામાજિક સંભાળ જેવાજેવીસ્થાનિકપ્રાધિકારીનીઅન્ય સેવાઓની વચ્ચે સઘન સહકાર સ્થાપશે.

11. નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની (અને કોઈપણ ડેપ્યુટીઝ) પાસે સંપૂર્ણ સુરક્ષાત્મક ચિત્ર હોવાનું અને સુરક્ષાત્મક ચિંતાઓ માટેના પ્રતિભાવ અંગે સલાહ આપવા માટે સૌથી યોગ્ય વ્યક્તિ હોવા સંભવિત છે.

12. શિક્ષકોના માનકો 2012 જણાવે છે કે શિક્ષકોએ (જેમાં હેડટીચર શામેલ છે) બાળકોની સુખાકારીને સુરક્ષિત રાખવી જોઈએ અને વ્યવસાયિક ફરજોના ભાગરૂપે અધ્યાપન વ્યવસાયમાં જાહેર વિશ્વાસ જાળવવો જોઈએ.²

શાળા અને કોલેજના કર્મચારીઓએ શું જાણવાની જરૂર છે

13. **તમામ** કર્મચારીઓ તેમની શાળા અથવા કોલેજની અંદરની પ્રણાલીઓથી પરિચિત હોવા જોઈએ, જે સુરક્ષાત્મક પગલાંઓને સહાય કરતાં હોય અને કર્મચારીઓની નિયુક્તિના ભાગ રૂપે આ તેમને સમજાવવું જોઈએ. આમાં શામેલ હોવી જોઈએ:

- બાળ સુરક્ષા નીતિ (જેમાં અન્ય બાબતોમાં સહવિધાર્થી દ્વારા સહવિધાર્થી પર અત્યાચાર સાથે વ્યવહાર કરવાની નીતિ અને પ્રક્રિયાઓ પણ શામેલ હોવી જોઈએ)
- વર્તણૂક નીતિ (જેમાં સાયબર ધમકી, પૂર્વગ્રહ-આધારિત અને ભેદભાવપૂર્ણ ગુંડાગીરી વર્તણૂક નીતિ , સહિત ગુંડાગીરીને રોકવાનાં પગલાં શામેલ હોવા જોઈએ)³
- કર્મચારીવર્તણૂક નીતિ (કેટલીકવાર તેને આચારસંહિતા કહેવાય છે) અન્ય બાબતોમાં, નિમ્ન-સ્તરની ચિંતાઓ, કર્મચારીઓસામેના આક્ષેપો અને વ્હિસલબ્લોઇંગનો સમાવેશ થવો જોઈએ

¹ વહેલી મદદ વિશેની વિગતવાર માહિતી [Working Together to Safeguard Children \(બાળકોની સુરક્ષા માટે સાથે મળી કામ કરવું\)](#)ના પ્રકરણ 1 માં મળી શકે છે.

² The [Teachers' Standards \(શિક્ષકોના માનકો\)](#) આના પર લાગુ પડે છે: QTS પ્રત્યે કામ કરતા તાલીમાર્થીઓ; તેમની વૈધાનિક ઇન્ડક્શન અવધિ પૂર્ણ કરનારા બધા શિક્ષકો (નવા યોગ્ય શિક્ષકો [NQTs]); અને જે શિક્ષણ (શાળા શિક્ષકોના મૂલ્યાંકન) (ઇંગ્લેન્ડ) રેગ્યુલેશન્સ 2012 ને આધીન સુસ્થાપિત વિશિષ્ટ શાળાઓ સહિત સુસ્થાપિત શાળાઓમાં શિક્ષકો.

³ તમામ શાળાઓમાં વ્યવહાર નીતિ હોવી જરૂરી છે (સંપૂર્ણ વિગતો [અહીં](#)). છે. જો કોલેજ અથવા વ્યવહાર નીતિ અપનાવવાનું પસંદ કરે છે તો તે ઉપર વર્ણવ્યા અનુસાર કર્મચારીઓને પૂરી પાડવામાં આવવી જોઈએ.

- શિક્ષણમાંથી ગુમ થતા બાળકો પ્રત્યે સુરક્ષાત્મક પ્રતિભાવ, અને
- નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની (નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની અને કોઈપણ ડેપ્યુટીઝની ઓળખ સહિત)ની ભૂમિકા.

નીતિઓની નકલો અને સંપૂર્ણ દસ્તાવેજની ભાગ એકની નકલ (અથવા પરિશિષ્ટ A, જો યોગ્ય હોય તો) **તમામ** કર્મચારીઓને ઇન્ડક્શન સમયે પ્રદાન કરવી જોઈએ.

14. ઇન્ડક્શન સમયે **તમામ** કર્મચારીઓને યોગ્ય સુરક્ષાત્મક અને બાળ સંરક્ષણ તાલીમ (ઓનલાઇન રક્ષણ સહિત) પ્રાપ્ત થવી જોઈએ. તાલીમ નિયમિતપણે અપડેટ થવી જોઈએ. આ ઉપરાંત, **તમામ** સુરક્ષાત્મક અને બાળ સુરક્ષા (ઓનલાઇન સલામતી સહિત) અપડેટ્સ (ઉદાહરણ તરીકે, ઇમેઇલ, ઇ-બુલેટિન અને કર્મચારીઓની મીટિંગ્સ દ્વારા), આવશ્યકતા મુજબ, અને ઓછામાં ઓછા વાર્ષિક ધોરણે, તેમને સંબંધિત કુશળતા અને જ્ઞાન પ્રદાન કરવા માટે પ્રાપ્ત થવું જોઈએ.

15. **તમામ** કર્મચારીઓને તેમની સ્થાનિક વહેલી મદદની પ્રક્રિયાની જાણ હોવી જોઈએ અને તેમાં તેમની ભૂમિકા સમજવી જોઈએ.

16. **તમામ** કર્મચારીઓને આવી આકારણીઓમાં તેમના દ્વારા જે ભૂમિકા ભજવવાનું અપેક્ષિત હોઈ શકે તેની સાથે બાળકોની સામાજિક સંભાળ માટે અને બાળ અધિનિયમ 1989 હેઠળ, ખાસ કરીને કલમ 17 (જરૂરિયાતમંદ બાળકો) અને કલમ 47 (પીડિત અથવા સંભવિત રૂપે નોંધપાત્ર નુકસાન સહન કરનાર બાળક) નીવૈધાનિક આકારણીઓ માટે સ્થાનિકપ્રાધિકારીઓ નેરેફરલ્સ બનાવવા માટેની ⁴ પ્રક્રિયાની જાણ હોવી જોઈએ.

17. **તમામ** કર્મચારીઓને ખબર હોવી જોઈએ કે જો કોઈ બાળક તેમણે કહે કે તેમની સાથે દુર્વ્યવહાર અથવા તેમની ઉપેક્ષા કરવામાં આવે છે તો શું કરવું જોઈએ. યોગ્ય સ્તરની ગોપનીયતા જાળવવાની જરૂરિયાતને કેવી રીતે સંચાલિત કરવી તેની કર્મચારીઓને ખબર હોવી જોઈએ. આનો અર્થ એ છે કે ફક્ત એ જ લોકોને સમાવિષ્ટ કરવા જેમને સમાવિષ્ટ કરવા જરૂરી હોય, જેમ કે નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની (અથવા ડેપ્યુટી) અને સ્થાનિક અધિકારી બાળકોની સામાજિક સંભાળ. કર્મચારીઓએ ક્યારેય બાળકને વચન આપવું જોઈએ નહીં કે તેઓ અત્યાચારના રિપોર્ટ વિશે કોઈને કશું કહેશે નહીં, કારણકે આખરે આ બાળકના શ્રેષ્ઠ હિતમાં ન હોઈ શકે.

18. **તમામ** કર્મચારીઓ પીડિતોની સમસ્યાને ગંભીરતાથી લેવામાં આવી રહ્યા છે અને તેમને ટેકો આપવામાં આવી રહ્યો છે અને સુરક્ષિત રાખવામાં આવી રહ્યું છે તેવા આશ્વાસન આપવા માટે સક્ષમ હોવા જોઈએ. પીડિતને ક્યારેય એવું વ્યક્ત ન કરવું જોઈએ કે તેઓ **કોઈપણ** પ્રકારના દુરુપયોગ અને/અથવા ઉપેક્ષાની જાણ કરીને સમસ્યા ઊભી કરી રહ્યાં છે. તેમજ જાણ કરવા માટે પીડિતએ ક્યારેય શરમ અનુભવવી ન જોઈએ.

19. **તમામ કર્મચારી** એ ધ્યાન રાખવું જોઈએ કે બાળકો કદાચ તૈયાર ન હોય અથવા કોઈને કેવી રીતે જણાવવું તે જાણતા ન હોય કે તેઓનું દુર્વ્યવહાર, શોષણ અથવા ઉપેક્ષા થઈ રહી છે અને/અથવા તેઓ

⁴ વૈધાનિક આકારણીઓ વિશેની વિગતવાર માહિતી [Working Together to Safeguard Children \(બાળકોની સુરક્ષા માટે એકસાથે કાર્ય કરવું\)](#) પ્રકરણ 1 માં મળી શકે છે

તેમના અનુભવોને હાનિકારક તરીકે ઓળખી શકતા નથી. ઉદાહરણ તરીકે, બાળકો શરમ અનુભવી શકે છે, અપમાનિત થઈ શકે છે અથવા તેમને ધમકી આપવામાં આવી રહી છે. આ તેમની નબળાઈ, અસમર્થતા અને/અથવા લૈંગિક અભિગમ અથવા ભાષા અવરોધોને કારણે હોઈ શકે છે. જો કર્મચારીઓને બાળક વિશે ચિંતા હોય, તોઆનાથી તેઓને પ્રોફેશનલ જિજ્ઞાસા અને નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની (DSL) સાથે વાત કરવાથી રોકવું જોઈએ નહીં. તે પણ અગત્યનું છે કે કર્મચારી એ નક્કી કરે કે બાળકો અને યુવાનો સાથે કેવી રીતે શ્રેષ્ઠ રીતે વિશ્વાસપાત્ર સંબંધો બાંધવા, જે સંચારની સુવિધા આપે છે.

શાળા અને કોલેજના કર્મચારીઓએ શેનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ

વહેલી મદદ

20. **કોઈપણ** બાળક વહેલી મદદથી લાભ મેળવી શકે છે, પરંતુ શાળા અને કોલેજના બધા કર્મચારીઓએ ખાસ કરીને તેવા બાળક માટે વહેલી મદદની સંભવિત જરૂરિયાત વિશે સાવધ રહેવું જોઈએ જે:

- અક્ષમ છે અથવા ચોક્કસ સ્વાસ્થ્ય સ્થિતિઓ ધરાવે છે અને ચોક્કસ વધારાની જરૂરિયાતો ધરાવે છે
- ખાસ શૈક્ષણિક જરૂરિયાતો ધરાવે છે (તેમની પાસે વૈધાનિક શિક્ષણ, સ્વાસ્થ્ય અને સંભાળ યોજના હોય કે નહીં)
- માનસિક સ્વાસ્થ્યની જરૂરિયાત છે
- એક યુવાન સંભાળ રાખનાર છે
- ગેંગ સંડોવણી અને સંગઠિત અપરાધી જૂથ સંકળાયેલ અથવા કાઉન્ટી લાઇન્સ હોવાની સાથે સમાજ-વિરોધી અથવા ગુનાહિત વર્તણૂકમાં દોરાઈ જવાના સંકેતો દર્શાવે છે
- સંભાળ અથવા ઘરેથી વારંવાર ગુમ થયેલ હોય છે/ગુમ થઈ જાય છે
- તેને આધુનિક ગુલામી, ટ્રાફિકિંગ (વેપાર), જાતીય અથવા ગુનાહિત શોષણના જોખમ પર છે
- કટ્ટરતા અથવા શોષણના જોખમ પર છે
- પરિવારનો સભ્ય જેલમાં છે, અથવા માતાપિતાના અપમાનથી પ્રભાવિત છે
- તે પરિવારની પરિસ્થિતિઓમાં ઘેરાયેલો છે જે બાળક માટે પડકારો રજૂ કરે છે, જેમ કે ડ્રગ અને દારૂના દુરુપયોગ, પુખ્ત માનસિક સ્વાસ્થ્ય સમસ્યાઓ અને ઘરેલુ અત્યાચાર
- પોતે દારૂ અને અન્ય દવાઓનો દુરુપયોગ કરે છે
- જે કેર (સંભાળ) થી ઘરે પાછા ફર્યા હોય
- સ્ત્રી જનનાંગ વિચ્છેદન અથવા બળજબરીથી લગ્ન જેવા 'સન્માન' આધારિત દુરુપયોગના જોખમ પર છે
- એક ખાનગી રીતે ઉછેરાયેલ બાળક છે, અથવા
- શાળાના દિવસની સતત ગેરહાજરી સહિત શિક્ષણથી સતત ગેરહાજર રહે છે.

અત્યાચાર અને ઉપેક્ષા

21. **તમામ** કર્મચારીઓએ દુરુપયોગ અને ઉપેક્ષાના સૂચકાંકોથી વાકેફ હોવા જોઈએ (નીચે જુઓ), એ સમજવું કે બાળકોને શાળા/કોલેજની અંદર અને બહાર, ઘરની અંદર અને બહાર અને ઓનલાઇન નુકસાનનું જોખમ હોઈ શકે છે. વ્યવસાયિક જિજ્ઞાસાનો ઉપયોગ કરવો અને દુરુપયોગ અને ઉપેક્ષાની પ્રારંભિક ઓળખ માટે શું જોવું તે જાણવું મહત્વપૂર્ણ છે, જેથી કર્મચારી એવા બાળકોના કેસોને ઓળખી શકે કે જેમને મદદ અથવા રક્ષણની જરૂર હોય શકે છે.
22. **તમામ** શાળા અને કોલેજ કર્મચારીઓને એ વાતની જાણ હોવી જોઈએ કે અત્યાચાર, ઉપેક્ષા અને સુરક્ષા સંબંધી મુદ્દાઓ ભાગ્યે જ એકલ ઘટનાઓ છે જેને એક વ્યાખ્યા અથવા લેબલ દ્વારા આવરી શકાય છે. મોટાભાગના કિસ્સાઓમાં, બહુવિધ મુદ્દાઓ એકબીજા સાથે ઓવરલેપ થશે.
23. **બધા** કર્મચારીઓ, ખાસ કરીને સુરક્ષાને લગતા પદાધિકારી (અને ડેપ્યુટી) એ બાળકોને તેમના પરિવારોની બહારની પરિસ્થિતિઓમાં દુરુપયોગ અથવા શોષણનું જોખમ તો નથી ને તે જોવું જોઈએ. પારિવારિક હાનિઓ વિવિધ પ્રકારના વિવિધ સ્વરૂપો લે છે અને બાળકો જાતીય દુર્વ્યવહાર (પરંતુ તેના સુધી મર્યાદિત નથી) સહિત બહુવિધ હાનિઓ માટે સંવેદનશીલ હોઈ શકે છે (સતામણી અને શોષણ સહિત), તેમના પોતાના ધનિષ્ઠ સંબંધોમાં ઘરેલું દુર્વ્યવહાર (કિશોરના સંબંધોનો દુરુપયોગ), ગુનાહિત શોષણ, ગંભીર યુવા હિંસા, કાઉન્ટી વાઇન્સ અને કટ્ટરવાદ.
24. **તમામ** કર્મચારીઓને જાણ હોવી જોઈએ કે ઘણા રક્ષાત્મક અને સુખાકારીના મુદ્દાઓમાં ટેકનોલોજી એક મહત્વપૂર્ણ ઘટક હોય છે. બાળકો ઓનલાઇન તેમજ રૂબરૂ દુરુપયોગ અને અન્ય જોખમોના જોખમમાં હોય છે. ઘણા કિસ્સાઓમાં દુરુપયોગ અને અન્ય જોખમો એકસાથે ઓનલાઇન અને ઓફલાઇન બંને રીતે થાય છે. બાળકો અન્ય બાળકોનો ઓનલાઇન પણ દુરુપયોગ કરી શકે છે, આ અપમાનજનક, સતામણી, અને દુરુપયોગી/મિસાન્ડ્રીસ્ટ સંદેશાઓનું સ્વરૂપ લઈ શકે છે, અસંમતિ વિનાની અશ્લીલ છબીઓ શેર કરી શકે છે, ખાસ કરીને ચેટ જૂથોની આસપાસ, અને અપમાનજનક છબીઓ અને પોર્નોગ્રાફી શેર કરનારાઓને આવી સામગ્રી પ્રાપ્ત કરવા માંગતા નથી.
25. **તમામ સંજોગોમાં, જો કર્મચારીઓ અચોક્કસ હોય, તો તેઓએ હંમેશાં નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની અથવા ડેપ્યુટી સાથે વાત કરવી જોઈએ.**

અત્યાચાર અને ઉપેક્ષાના સૂચકાંકો

26. **અત્યાચાર:** બાળક સાથેના દુર્વ્યવહારનો એક પ્રકાર. કોઈક હાનિ કરીને અથવા હાનિને થતી રોકવા માટે કાર્ય કરવામાં નિષ્ફળતા મેળવીને બાળક સાથે અત્યાચાર અથવા ઉપેક્ષા કરી શકે છે. હાનિમાં એવા ખરાબ વ્યવહારનો સમાવેશ થઈ શકે છે જે શારીરિક નથી તેમજ અન્ય લોકો સાથે ખરાબ વ્યવહારને જરૂરી જોવાના અસરનો પણ સમાવેશ થઈ શકે છે. આ ખાસ કરીને સંબંધિત હોઈ શકે છે, ઉદાહરણ તરીકે, તમામ પ્રકારના ઘરેલું દુર્વ્યવહારની બાળકો પરની અસરના સંબંધમાં. બાળકો સાથે તેમના પરિવારમાં અથવા સંસ્થાકીય અથવા સમુદાયની વ્યવસ્થામાં લોકો જેમને તેઓ ઓળખે છે અથવા ભાગ્યે જ, અન્ય લોકો દ્વારા અત્યાચાર થઈ શકે છે. અત્યાચાર સંપૂર્ણ ઓનલાઇન થઈ શકે છે અથવા ઓફલાઇન અત્યાચારને સરળ બનાવવા માટે તકનીકનો ઉપયોગ થઈ શકે છે. બાળકો, વયસ્ક અથવા વયસ્કો અથવા બીજા બાળક અથવા બાળકો દ્વારા અત્યાચારનો ભોગ બની શકે છે.

27. **શારીરિક અત્યાચાર:** અત્યાચારનો એક પ્રકાર જેમાં બાળકને શારીરિક હાનિ પહોંચાડવી, મારવું, ઝંઝોડવું, ફેંકવું, ઝેર આપવું, દઝાડવું અથવા ગરમ પાણીથી કે વરાળથી દઝાડવું, ડુબાડવું, ગૂંગળાવવું અથવા અન્ય શામેલ થઈ શકે છે. જ્યારે માતાપિતા અથવા સંભાળકર્તા બાળકમાં માંદગીના લક્ષણો અંગે બનાવટ કરે છે અથવા ઇરાદાપૂર્વક માંદગીના લક્ષણો પેદા કરે છે ત્યારે પણ શારીરિક હાનિ પણ થઈ શકે છે.

28. **ભાવનાત્મક અત્યાચાર:** બાળકના ભાવનાત્મક વિકાસ પર ગંભીર અને પ્રતિકૂળ અસરો કરવા માટે બાળક સાથે સતત ભાવનાત્મક દુર્વ્યવહાર. તેમાં બાળકોને, તેઓ નકામા અથવા અપ્રિય, અપર્યાપ્ત, અથવા તે અન્ય વ્યક્તિની જરૂરિયાતોને પૂરી કરે છે તેથી જ તેમની કિંમત છે, તેવું અભિવ્યક્ત કરવાનો આશય સમાવિષ્ટ હોઈ શકે છે. તેમાં તેમના વિચારો વ્યક્ત કરવા બાળકને તકો ન આપવાનું, ઇરાદાપૂર્વક તેમને ચૂપ કરવા અથવા તેઓ જે કહે છે તે અથવા તેઓ કેવી રીતે વાતચીત કરે છે તે વિશે 'મજાક બનાવવાનું' સમાવિષ્ટ હોઈ શકે છે. તે બાળકો પર લાદવામાં આવતી ઉંમર અથવા વિકાસ સંબંધી અયોગ્ય અપેક્ષાઓ દર્શાવે છે. આમાં એવી ક્રિયાપ્રતિક્રિયાઓ શામેલ હોઈ શકે છે કે જે બાળકની વિકાસ સંબંધી ક્ષમતાની બહાર હોય, તેમજ વધુ પડતું સંરક્ષણ અને સંશોધન અને શીખવાની મર્યાદા અથવા બાળકને સામાન્ય સામાજિક ક્રિયાપ્રતિક્રિયામાં ભાગ લેતા અટકાવવું સમાવિષ્ટ હોઈ શકે છે. તેમાં બીજા પર થતા દુર્વ્યવહારને જોવા અથવા સાંભળવા સમાવિષ્ટ હોઈ શકે છે. તેમાં ગંભીર દાદાગીરી (બુલિઇંગ) (સાયબર દાદાગીરી સહિત), જેના કારણે બાળકો વારંવાર ડર અથવા જોખમ અનુભવે છે અથવા બાળકોનું શોષણ અથવા ભ્રષ્ટાચાર સમાવિષ્ટ હોઈ શકે છે. બાળકના તમામ પ્રકારના દુર્વ્યવહારમાં કેટલીક હદે ભાવનાત્મક અત્યાચાર સામેલ હોય છે, જો કે દુર્વ્યવહાર એકલો પણ થઈ શકે છે.

29. **જાતીય અત્યાચાર:** જાતીય પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવા માટે બાળક અથવા યુવાન વ્યક્તિને ફરજ પાડવી અથવા લલચાવવું, શામેલ છે, તે જરૂરી નથી કે તેમાં ઉચ્ચ સ્તરની હિંસા શામેલ હોય, શું થઈ રહ્યું છે તેની જાણ બાળક ને હોય અથવા ન પણ હોય. આ પ્રવૃત્તિઓમાં શારીરિક સંપર્ક સામેલ હોઈ શકે છે, જેમાં ભેદન (પેનેટ્રેશન) દ્વારા હુમલો (ઉદાહરણ તરીકે બળાત્કાર અથવા મૌખિક સંભોગ) અથવા હસ્તમૈથુન, ચુંબન, રબિંગ અને કપડા બહાર સ્પર્શ જેવી ગેરભેદન (નોન-પેનેટ્રેટિવ) સંબંધિત પ્રવૃત્તિઓ શામેલ હોઈ શકે છે. તેમાં બિન-સંપર્ક પ્રવૃત્તિઓ શામેલ હોઈ શકે છે, જેમ કે બાળકોને જાતીય ચિત્રો જોવામાં અથવા તેના નિર્માણ, જાતીય પ્રવૃત્તિઓ જોવામાં શામેલ કરવું, બાળકોને જાતીય રીતે અનુચિત રીતે વર્તવા પ્રોત્સાહિત કરવા અથવા અત્યાચારની તૈયારીમાં બાળકને તાલીમ આપવાનો સમાવેશ થાય છે. જાતીય અત્યાચાર ઓનલાઇન થઈ શકે છે અને ઓફલાઇન અત્યાચારને સરળ બનાવવા માટે તકનીકનો ઉપયોગ થઈ શકે છે. જાતીય અત્યાચાર ફક્ત વયસ્ક નર દ્વારા જ આચરવામાં આવે તેવું જરૂરી નથી. સ્ત્રીઓ પણ જાતીય અત્યાચારના કૃત્યો કરી શકે છે, તે પ્રમાણે અન્ય બાળકો પણ કરી શકે છે. અન્ય બાળકો દ્વારા બાળકોનું વૈજિક દુર્વ્યવહાર એ શિક્ષણમાં એક વિશિષ્ટ સુરક્ષાનો મુદ્દો છે અને **તમામ** કર્મચારી ને તેના વિશે અને તેમની શાળા અથવા કોલેજની નીતિ અને તેની સાથે વ્યવહાર કરવા માટેની પ્રક્રિયાઓ વિશે જાણ હોવી જોઈએ.

30. **ઉપેક્ષા:** બાળકના સ્વાસ્થ્ય અને/અથવા મનોવૈજ્ઞાનિક જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા સતત નિષ્ફળતા, જે બાળકના આરોગ્ય અથવા વિકાસની ગંભીર ક્ષતિમાં પરિણમી શકે છે. ગર્ભાવસ્થા દરમિયાન ઉપેક્ષા થઈ શકે છે, ઉદાહરણ તરીકે, ગર્ભાવસ્થા દરમિયાન કેફી દ્રવ્યોના દુરુપયોગના પરિણામે. એકવાર બાળકનો જન્મ થાય તે પછી: પૂરતું ભોજન, કપડાં અને આશ્રય (ઘરમાંથી બહાર કાઢી નાખવું અથવા ત્યજી દેવું) પ્રદાન કરવામાં; શારીરિક અને ભાવનાત્મક હાનિ અથવા જોખમથી બાળકને

સુરક્ષિત કરવા; પર્યાપ્ત નિરીક્ષણની ખાતરી કરવામાં (સંભાળકર્તાઓના અપર્યાપ્ત ઉપયોગ સહિત); અથવા યોગ્ય તબીબી સંભાળ અથવા સારવારની પહોંચની ખાતરી આપવામાં માતાપિતા અથવા સંભાળકર્તાની નિષ્ફળતા; ઉપેક્ષામાં સમાવિષ્ટ થાય છે. તેમાં બાળકની મૂળભૂત ભાવનાત્મક જરૂરિયાતોની ઉપેક્ષા, અથવા તેના પ્રત્યે બિનપ્રતિભાવ પણ શામેલ હોઈ શકે છે.

સુરક્ષાત્મક મુદ્દાઓ

31. **તમામ** કર્મચારીઓને એવા સુરક્ષાત્મક મુદ્દાઓ વિશે જાગૃતિ હોવી જોઈએ જે બાળકોને હાનિના જોખમમાં મૂકી શકે. ડ્રગ્સ લેવા અને/અથવા આલ્કોહોલનો દુરુપયોગ, જાણી જોઈને શિક્ષણને ગુમાવવું, ગંભીર હિંસા (જેમાં કાઉન્ટી લાઇન્સ સાથે જોડાયેલી છે), કટ્ટરપંથીકરણ અને નગ્ન અને અર્ધ-નગ્ન છબીઓ અને/અથવા વિડિયોની ⁵ સહમતિથી અને બિન-સહમતિથી શેરિંગ જેવા મુદ્દાઓ સાથે જોડાયેલા વર્તન હોઈ શકે છે. જે એવાસંકેતો હોઈ શકે છે કે બાળકો જોખમમાં છે. નીચે કેટલાક રક્ષણાત્મક મુદ્દાઓ છે જેના વિશે બધા કર્મચારીઓને જાણ હોવી જોઈએ. **આ સુરક્ષા મુદ્દાઓ પર વધારાની માહિતી અને અન્ય સુરક્ષા મુદ્દાઓ પરની માહિતી પરિશિષ્ટમાં શામેલ છે.**

બાળકપરબાળકદ્વારા અત્યાચાર

32. **તમામ** કર્મચારીઓએ ધ્યાન રાખવું જોઈએ કે બાળકો અન્ય બાળકોનો દુરુપયોગ કરી શકે છે (ઘણી વખત તેને બાળ-પર-બાળક દુર્વ્યવહાર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે), અને તે શાળા અથવા કોલેજની અંદર અને બહાર અને ઓનલાઇન બંને રીતે થઈ શકે છે. **તમામ** કર્મચારીઓએ કર્મચારીઓએ શાળાની કે કોલેજની નીતિ અને કાર્યવાહી અંગે સ્પષ્ટ હોવું જોઈએ કે સહવિદ્યાર્થી પર સહવિદ્યાર્થી દ્વારા અત્યાચાર અને તેને રોકવામાં મહત્વની ભૂમિકા તેઓએ ભજવવાની છે અને જ્યાં તેઓ માને છે કે બાળકને તેનાથી જોખમ હોઈ શકે છે.

33. **તમામ** કર્મચારીઓએ સમજવું જોઈએ કે જો તેમની શાળાઓ અથવા કોલેજોમાં કોઈ અહેવાલો ન હોય તો પણ તેનો અર્થ એ નથી કે તે થઈ રહ્યું નથી, એવું બની શકે છે કે તેની જાણ કરવામાં આવી રહી નથી. આ રીતે તે મહત્વનું છે કે જો સહવિદ્યાર્થી દ્વારા સહવિદ્યાર્થી પર અત્યાચાર અઅંગે કોઈ ચિંતા હોય તો તેઓએ તેમના નિયુક્ત સલામતી રક્ષક (અથવા ડેપ્યુટી) સાથે વાત કરવી જોઈએ.

34. આ જરૂરી છે કે **તમામ** કર્મચારીઓ સહવિદ્યાર્થી વચ્ચે પડકારરૂપ અયોગ્ય વર્તનના મહત્વને સમજે, જેમાંથી ઘણા નીચે સૂચિબદ્ધ છે, જે વાસ્તવમાં અપમાનજનક છે. અમુક વર્તનને ઓછું આંકવું, ઉદાહરણ તરીકે જાતીય સતામણીને "માત્ર મજાક ઉડાવવી", "માત્ર હસવું", "મોટા થવાનો હિસ્સો" અથવા "છોકરાઓ હોવાથી છોકરાઓ" તરીકે અસ્વીકાર્ય વર્તણૂકોની સંસ્કૃતિ, બાળકો માટે અસુરક્ષિત વાતાવરણનું કારણ બની શકે છે. સૌથી ખરાબ પરિસ્થિતિઓ એક એવી સંસ્કૃતિ જે દુરુપયોગને સામાન્ય બનાવે છે જેનાથી બાળકો તેને સામાન્ય તરીકે સ્વીકારે છે અને તેની જાણ કરવા આગળ આવતા નથી.

⁵ સંમતિપૂર્ણ ઇમેજ શેરિંગ માટે, ખાસ કરીને સમાન વયના મોટા બાળકો વચ્ચે, એક અલગ પ્રતિભાવની જરૂર પડી શકે છે. તે અપમાનજનક ન હોઈ શકે- પરંતુ તોયપણ બાળકોને જાણવાની જરૂર છે કે તે ગેરકાયદેસર છે- જ્યારે સહમતિ વિના ગેરકાયદેસર અને અપમાનજનક છે. [UKCIS](http://www.ukcis.org) નગ્ન અને અર્ધ નગ્ન છબીઓ અને વીડિયો શેર કરવા વિશે વિસ્તૃત સલાહ પ્રદાન કરે છે.

35. સહવિદ્યાર્થી દ્વારા સહવિદ્યાર્થી પર અત્યાચારનો સમાવેશ થાય તેવી શક્યતા છે, પરંતુ તે આના સુધી મર્યાદિત નથી:

- ગુંડાગીરીમાં (બુલિઇંગ) (સાયબર ધમકી, પૂર્વગ્રહ આધારિત અને ભેદભાવયુક્ત ગુંડાગીરી (બુલિઇંગ) સહિત)
- બાળકો વચ્ચેના ધનિષ્ઠ અંગત સંબંધોમાં દુરુપયોગ (કેટલીકવાર 'ટીનેજ રિલેશનશિપ એવ્યુઝ' તરીકે ઓળખાય છે)
- શારીરિક અત્યાચાર જેવા કે મારવું, લાત મારવી, ઝંઝોડવું, બચકા ભરવા, વાળ ખેંચવા અથવા અન્યથા શારીરિક નુકસાન પહોંચાડવું; (આમાં ઓનલાઇન તત્વ શામેલ હોઈ શકે છે જે શારીરિક શોષણને સરળ બનાવે છે, ધમકી આપે છે અને/અથવા પ્રોત્સાહિત કરે છે)
- જાતીય હિંસા,⁶ જેમ કે બળાત્કાર, છેદનથી હુમલો અને જાતીય હુમલો; (આમાં ઓનલાઇન તત્વ શામેલ હોઈ શકે છે જે શારીરિક શોષણને સરળ બનાવે છે, ધમકી આપે છે અને/અથવા પ્રોત્સાહિત કરે છે)
- જાતીય સતામણી,⁷ જેમ કે જાતીય ટીકાઓ, ટિપ્પણીઓ, ટ્રુકાઓ અને ઓનલાઇન જાતીય સતામણી, જે એકલ અથવા દુરુપયોગની વ્યાપક પદ્ધતિનો હિસ્સો હોઈ શકે છે
- કોઈને સંમતિ વિના જાતીય પ્રવૃત્તિમાં સામેલ કરવા માટે, જેમ કે કોઈને કપડાં ઉતારવા, પોતાને જાતીય રીતે સ્પર્શ કરવા અથવા તૃતીય પક્ષ સાથે જાતીય પ્રવૃત્તિમાં જોડાવા માટે મજબૂર કરવું
- નગ્ન અને અર્ધ નગ્ન છબીઓ અને/અથવા વિડીયોઝ⁸ (જેને સેક્સટીંગ અથવા યુવા નિર્મિત જાતીય છબી તરીકે પણ ઓળખાય છે) ની સંમતિથી અને બિન-સંમતિથી શેર કરવી
- અપસ્કીટિંગ,⁹ જેમાં સામાન્ય રીતે જાતીય પ્રસન્નતા મેળવવા માટે તેના ગુમાંગ અથવા નિતંબને જોવાના હેતુથી, અથવા પીડિતને અપમાનિત કરવા, તકલીફ આપવાનું અથવા ભયનું કારણ બબનવામાટેકોઈ વ્યક્તિના કપડાંની અંદરથી તેની પરવાનગી વગર તસવીર લેવાનો સમાવેશ થાય છે, અને
- દીક્ષા/હેઝિંગ પ્રકારની હિંસા અને ધાર્મિક વિધિઓ (આમાં કોઈ વ્યક્તિને ગ્રૂપમાં દાખલ કરવાની રીત તરીકે ઉપયોગમાં લેવાતી સતામણી, દુરુપયોગ અથવા અપમાનને લગતી પ્રવૃત્તિઓ શામેલ હોઈ શકે છે અને તેમાં ઓનલાઇન તત્વ પણ શામેલ હોઈ શકે છે).

ચિલ્ડ્રન સેક્સુઅલ એક્સપ્લોઇટેશન (બાળ જાતીય શોષણ) (CSE) અને ચિલ્ડ્રન ક્રિમીનલ એક્સપ્લોઇટેશન (બાળ ગુનાહિત શોષણ) (CCE)

36. CSE અને CCE બંને શોષણના પ્રકારો છે અને તે બંને જ્યાં કોઈ

⁶ જાતીય હિંસા વિશે વધુ માહિતી માટે સંપૂર્ણ દસ્તાવેજનો ભાગ 5 અને પરિશિષ્ટ જુઓ.

⁷ જાતીય સતામણી વિશે વધુ માહિતી માટે સંપૂર્ણ દસ્તાવેજનો ભાગ 5 અને પરિશિષ્ટ જુઓ.

⁸ UKCIS માર્ગદર્શન: [Sharing nudes and semi-nudes advice for education settings](#) (શિક્ષણ સેટિંગ્સ માટે નગ્ન અને અર્ધ નગ્ન સલાહ શેર કરવી)

⁹ 'અપસ્કીટિંગ' વિશેની વધુ માહિતી માટે પરિશિષ્ટ જુઓ.

વ્યક્તિ અથવા સમૂહ જાતીય અથવા ગુનાહિત પ્રવૃત્તિમાં કોઈ બાળકને બળજબરી કરવા કે તેની સાથે ચેડાં કરવા અથવા તેને પજવવા માટે સત્તામાં અસંતુલનનો લાભ લે છે પીડિતની જરૂરિયાત અથવા ઇચ્છિત વસ્તુના બદલામાં, અને/અથવા નાણાંકીય લાભ માટે અથવા ગુનેગાર અથવા સુવિધા આપનારની સ્થિતિ અને/અથવા હિસા અથવા હિસાની ધમકી દ્વારા સર્જાય છે. CSE અને CCE બાળકો, નર અને માદા બંનેને અસર કરી શકે છે અને શોષણના હેતુથી ખસેડવામાં આવેલા (સામાન્ય રીતે ટ્રાફિકિંગ (વેપાર કરવો) તરીકે ઓળખાતા) બાળકોનો સમાવેશ કરી શકે છે.

યાઇલ્ડ કિમીનલ એક્સપ્લોઇટેશન (બાળ જાતીય શોષણ) (CCE)

37. CCE ના કેટલાક વિશિષ્ટ સ્વરૂપોમાં બાળકોને કાઉન્ટી લાઇન મારફતે દવાઓ અથવા પૈસાની હેરફેર, ગાંજાની ફેક્ટરીઓમાં કામ કરવું, દુકાનદારી અથવા ખિસ્સા કાપવું શામેલ હોઈ શકે છે. તેમની સાથે વાહનનો ગુનો કરવા અથવા અન્ય લોકોને ગંભીર ધમકી આપવા/ગંભીર હિસા કરવા માટે બળજબરી કરવામાં આવી શકે છે.

38. બાળકો આ પ્રકારના શોષણમાં ફસાઈ શકે છે કારણ કે ગુનેગારો પીડિતો (અને તેમના પરિવારો) ને હિસાની ધમકી આપી શકે છે, અથવા તેમને ફસાવી દેવા માટે બળજબરી કરી શકે છે. તેઓ છરીઓ જેવા હથિયારો લેવા બળજબરી કરી શકે છે અથવા અન્ય લોકોથી રક્ષણની ભાવના માટે છરી લઈ જવાનું શરૂ કરી શકે છે. ગુનાહિત શોષણમાં શામેલ બાળકો ઘણીવાર જાતે જ ગુના કરે છે, તેથી પીડિતો તરીકે તેમની નબળાઈ હંમેશા વચસ્ક લોકો અને વ્યાવસાયિકો (ખાસ કરીને મોટા બાળકો) દ્વારા ઓળખવામાં આવતી નથી, અને તેમને અનુભવાયેલા નુકસાન હોવા છતાં તેમને પીડિત તરીકે ગણવામાં આવતા નથી. બની શકે છે કે તેમનું હજી પણ ગુનાહિત રીતે શોષણ કરવામાં આવ્યું હોય, પછી ભલે તે પ્રવૃત્તિ એવી લાગે કે તેઓ તેનાથી સંમત હોય અથવા સંમતિ આપી હોય.

39. જે છોકરીઓનું ગુનાહિત શોષણ થાય છે તેનો અનુભવ છોકરાઓ કરતા ઘણો અલગ હોઈ શકે છે તે વાત નોંધવી મહત્વપૂર્ણ છે. સંકેતકો સમાન ન પણ હોઈ શકે, જોકે વ્યાવસાયિકોએ ધ્યાન રાખવું જોઈએ કે છોકરીઓ પણ ગુનાહિત શોષણનું જોખમ ધરાવે છે. છોકરાઓ અને છોકરીઓ બંનેનું ગુનાહિત શોષણ થવાથી જાતીય શોષણનું જોખમ વધુ હોઈ શકે છે તે વાત નોંધવી મહત્વપૂર્ણ છે.

યાઇલ્ડ સેક્સઅલ એક્સપ્લોઇટેશન (બાળ જાતીય શોષણ) (CSE)

40. CSE એ બાળ જાતીય શોષણનું એક સ્વરૂપ છે. આ પ્રવૃત્તિઓમાં શારીરિક સંપર્ક જેમાં ભેદન (પેનેટ્રેશન) દ્વારા હુમલો (ઉદાહરણ તરીકે બળાત્કાર અથવા મૌખિક સંભોગ) અથવા હસ્તમૈથુન, યુંબન, રબિંગ અને કપડાની બહાર સ્પર્શ જેવી સંબંધિત પ્રવૃત્તિઓ શામેલ હોઈ શકે છે. તેમાં બિન-સંપર્ક પ્રવૃત્તિઓ સામેલ હોઈ શકે છે, જેમ કે જાતીય છબીઓના નિર્માણમાં બાળકોને સામેલ કરવા, બાળકોને જાતીય જોવા અથવા જાતીય પ્રવૃત્તિઓ જોવા બળજબરી કરવી, બાળકોને જાતીય અયોગ્ય રીતે વર્તવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવું અથવા ઇન્ટરનેટ મારફત દુરુપયોગ માટે બાળકને તૈયાર કરવું.

41. CSE સમય સાથે થઈ શકે છે અથવા એક-બે વારની ઘટના બની શકે છે, અને બાળકના તાત્કાલિક જ્ઞાન વગર થઈ શકે છે દા.ત. અન્ય લોકોના માધ્યમે સોશિયલ મીડિયા પર તેમની તસવીરો અથવા વીડિયો શેર કરે છે.

42. CSE કોઈપણ બાળકને પ્રભાવિત કરી શકે છે, કે જેને જાતીય પ્રવૃત્તિઓમાં સામેલ થવા માટે મજબૂર કરવામાં આવ્યું હોય. આમાં 16 અને 17 વર્ષના બાળકોનો સમાવેશ થાય છે જે કાયદેસર રીતે સેક્સ માટે સંમતિ આપી શકે છે. કેટલાક બાળકોને ખ્યાલ પણ આવતો નથી કે તેમનું શોષણ થઈ રહ્યું છે દા.ત. તેઓ માને છે કે તેઓ સાચા રોમેન્ટિક સંબંધમાં છે.

ઘરેલું અત્યાચાર

43. ઘરેલું દુર્વ્યવહાર એ વર્તાણૂકોની વિશાળ શ્રેણીને સમાવી શકે છે અને તે એક ઘટના અથવા ઘટનાઓની પેટર્ન હોઈ શકે છે. તે દુરુપયોગ મનોવૈજ્ઞાનિક, શારીરિક, જાતીય, નાણાકીય અથવા ભાવનાત્મક હોઈ શકે છે, પરંતુ તેના સુધી મર્યાદિત નથી. બાળકો ઘરેલું શોષણનો ભોગ બની શકે છે. તેઓ ઘરે દુરુપયોગની અસરો જોઈ, સાંભળી અથવા અનુભવી શકે છે અને/અથવા તેમના પોતાના ઘનિષ્ઠ સંબંધો (કિશોર સંબંધી દુરુપયોગ)માં ઘરેલું દુર્વ્યવહાર સહન કરી શકે છે. આ બધાની તેમના સ્વાસ્થ્ય, સુખાકારી, વિકાસ અને શીખવાની ક્ષમતા પર હાનિકારક અને લાંબા ગાળાની અસર થઈ શકે છે.

સ્ટ્રી જનનેન્દ્રિયો વિચ્છેદન (ફીમેલ જેનીટલ મ્યૂટિલેશન) (FGM)

44. જ્યારે મહિલા જનનેન્દ્રિય છેદન (FGM) અંગેની કોઈપણ ચિંતાઓ વિશે તમામ કર્મચારીઓએ નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની (અથવા ડેપ્યુટી) સાથે વાત કરવી જોઈએ, આ **શિક્ષકોની વિશિષ્ટ કાયદેસરની ફરજ છે.**¹⁰ જો શિક્ષક, વ્યવસાયમાં તેમના કાર્ય દરમિયાન, જાણે છે કે 18 વર્ષથી ઓછી ઉંમરની છોકરી પર FGM નું કૃત્ય કરવામાં આવ્યું છે, તો શિક્ષકે આની જાણ પોલીસને કરવી **અનિવાર્ય** છે.

માનસિક સ્વાસ્થ્ય

45. **બધા** કર્મચારીઓએ એ પણ ધ્યાન રાખવું જોઈએ કે માનસિક સ્વાસ્થ્ય સમસ્યાઓ, કેટલાક કિસ્સાઓમાં, સૂચક હોઈ શકે છે કે કોઈ બાળક સહન કરે છે અથવા તેની સાથે અત્યાચાર, ઉપેક્ષા અથવા શોષણ થવાનું જોખમ હોય છે.

46. ફક્ત યોગ્ય તાલીમ પામેલા વ્યાવસાયિકોએ માનસિક સ્વાસ્થ્ય સમસ્યાનું નિદાન કરવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ. જો કે, બાળકોમાં તેમની વર્તણૂક પરથી તેમને માનસિક આરોગ્યની સમસ્યા જણાતી હોય કે તેનું જોખમ જણાતું હોય તેનું રોજબરોજનું ધ્યાન રાખવા કર્મચારીની નિયુક્તિ કરવામાં આવી છે. શાળાઓ અને કોલેજો વધારાની માનસિક આરોગ્ય સહાયની જરૂરિયાતવાળા બાળકોને ઓળખવામાં મદદ કરવા માટે સલાહની શ્રેણીનો ઉપયોગ કરી શકે છે, આમાં બાહ્ય એજન્સીઓ સાથે કામ કરવાનો સમાવેશ થાય છે.

---

¹⁰ મહિલા જનનેન્દ્રિય છેદન અધિનિયમ 2003 ની કલમ 5B(11) (a) હેઠળ, "શિક્ષક" નો અર્થ છે, ઇંગ્લેન્ડના સંબંધમાં, શિક્ષણ અધિનિયમ 2002 ની કલમ 141A(1) ના અંતર્ગત એક વ્યક્તિ (ઇંગ્લેન્ડમાં શાળાઓ અને અન્ય સંસ્થાઓમાં શિક્ષણ કાર્ય હાથ ધરવા માટે નિયુક્ત કરાયેલી અથવા રોકાયેલી વ્યક્તિઓ).

47. જો કર્મચારીઓને કોઈ બાળક વિશે માનસિક સ્વાસ્થ્યની ચિંતા હોય તો તે પણ એક સલામતીની ચિંતા છે અને તે સ્થિતિમાં તેમની બાળ સુરક્ષા નીતિને અનુસરીને અને સલામતી અધિકારી કે ડેપ્યુટી સાથે વાત કરીને તાત્કાલિક પગલાં લેવા જોઈએ.

ગંભીર હિંસા

48. બધા કર્મચારીને સૂચકાંકો વિશે વાકેફ હોવું જોઈએ, જે બાળકોને જોખમમાં હોવાનું અથવા ગંભીર હિંસક ગુનામાં સામેલ હોવાનો સંકેત આપી શકે છે. આમાં શાળાની ગેરહાજરી, મિત્રતામાં ફેરફાર અથવા વૃદ્ધ વ્યક્તિઓ અથવા જૂથો સાથેના સંબંધો, કામગીરીમાં નોંધપાત્ર ઘટાડો, સ્વ-નુકસાનના સંકેતો અથવા સુખાકારીમાં નોંધપાત્ર ફેરફાર, અથવા હુમલો અથવા અસ્પષ્ટ ઇજાઓના સંકેતો શામેલ હોઈ શકે છે. ન સમજાય તેવી ભેટો અથવા નવી સંપત્તિ એ પણ સૂચવી શકે છે કે બાળકોને ગુનાહિત નેટવર્ક અથવા ગેંગ સાથે સંકળાયેલા વ્યક્તિઓ દ્વારા સંપર્ક કરવામાં આવ્યો છે, અથવા તેમની સાથે સંકળાયેલા છે તે સૂચવી શકે છે અને તેમને ગુનાહિત શોષણનું જોખમ હોઈ શકે છે.

વિશેષ માહિતી અને સહાય

49. વિભાગીય સલાહ [What to Do if You Are Worried a Child is Being Abused - Advice for Practitioners \(શું કરવું જો તમે ચિંતા કરતા હોવ કે કોઈ બાળક સાથે અત્યાચાર થઈ રહ્યો છે - પ્રેક્ટિશનર્સ\)](#) માટે સલાહ દુરુપયોગ અને ઉપેક્ષાને સમજવા અને ઓળખવા વિશે વધુ માહિતી પ્રદાન કરે છે. સમગ્ર સલાહમાં અત્યાચાર અને ઉપેક્ષાના સંભવિત સૂચકાંકોના ઉદાહરણો પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યા છે અને તે ખાસ કરીને શાળા અને કોલેજ કર્મચારીઓ માટે સહાયરૂપ થશે. [NSPCC](#) વેબસાઇટ, અત્યાચાર અને ઉપેક્ષા અને શેનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ તે અંગે ઉપયોગી વધારાની માહિતી પ્રદાન કરે છે.
50. પરિશિષ્ટમાં અત્યાચારના ચોક્કસ સ્વરૂપો અને સુરક્ષા મુદ્દાઓ વિશે અગત્યની વધારાની માહિતી સામેલ હોય છે. શાળા અને કોલેજના અગ્રણીઓએ અને તે કર્મચારીઓ જે બાળકો સાથે સીધી રીતે કાર્ય કરે છે તેઓએ પરિશિષ્ટ વાંચવું જોઈએ.

જો કોઈ બાળક વિશે તેમને ચિંતા હોય તો શાળા અને કોલેજ કર્મચારીઓએ શું કરવું જોઈએ

51. બાળકો સાથે કામ કરતા કર્મચારીઓને જ્યાં સુરક્ષાત્મક પગલાંનો પ્રશ્ન હોય ત્યાં 'અહીં થઈ શકે છે'નું વલણ જાળવવાની સલાહ આપવામાં આવે છે. જ્યારે બાળકના કલ્યાણ વિશે ચિંતિત હોય, ત્યારે કર્મચારીઓએ હંમેશા બાળકના **શ્રેષ્ઠ હિતોમાં** કાર્ય કરવું જોઈએ.
52. જો બાળકના કલ્યાણ વિશે કર્મચારીઓને કોઈપણ ચિંતા હોય, તો તેઓએ તરત જ તેના પર કાર્ય કરવું જોઈએ. જ્યારે તેમને કોઈ બાળક વિશે ચિંતા હોય ત્યારે કર્મચારીઓ માટેની પ્રક્રિયાનું નિરૂપણ કરતા ફ્લોચાર્ટ માટે પાનું નંબર 22 જુઓ.
53. જો કર્મચારીઓને કોઈ ચિંતા હોય, તો તેઓએ તેમના પોતાના સંગઠનની બાળ સંરક્ષણ નીતિનું પાલન કરવું જોઈએ અને નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની (અથવા ડેપ્યુટી) સાથે વાત કરવી જોઈએ.

54. ત્યાર પછી નિમ્ન વિકલ્પોનો સમાવેશ થાય છે:

- શાળાની અથવા કોલેજની પોતાની પેસ્ટોરલ સહાય પ્રક્રિયાઓ દ્વારા આંતરિક રૂપે બાળક માટે કોઈપણ સહાયનું સંચાલન કરવું
- વહેલી મદદ આકારણી;¹¹ અથવા
- વૈધાનિક સેવાઓ માટેનું રેફરલ,¹² ઉદાહરણ તરીકે બાળકને મદદની જરૂર હોઈ શકે છે, જરૂર છે અથવા હાનિ થઈ રહી છે અથવા હાનિ થઈ શકે એમ હોય છે.

55. નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની અથવા ડેપ્યુટી સુરક્ષાત્મક પગલાંઓની ચર્ચા કરવા માટે હંમેશાં ઉપલબ્ધ હોવા જોઈએ. જો અપવાદાત્મક સંજોગોમાં નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની (અથવા ડેપ્યુટી) ઉપલબ્ધ ન હોય તો આને કારણે યોગ્ય પગલાં લેવામાં વિલંબ થવો જોઈએ નહીં. કર્મચારીઓએ વરિષ્ઠ નેતૃત્વ ટીમના સભ્ય સાથે વાત કરવા અને/અથવા સ્થાનિક બાળકોની સામાજિક સંભાળ પાસેથી સલાહ લેવા અંગે વિચારવું જોઈએ. આ સંજોગોમાં, કરવામાં આવેલી કોઈ પણ કાર્યવાહીને વ્યાવહારિકપણે શક્ય તેટલી જલ્દી નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની (અથવા ડેપ્યુટી) સાથે શેર કરવી જોઈએ.

56. કર્મચારીએ એવું ધારી ન લેવું જોઈએ કે કોઈ સહયોગી અથવા અન્ય વ્યવસાયિક પગલાં લેશે અને માહિતીને શેર કરવી જોઈએ જે બાળકોને રાખવા માટે નિર્ણાયક હોઈ શકે છે. તેઓએ ધ્યાન રાખવું જોઈએ કે અસરકારક ઓળખ, આકારણી અને યોગ્ય સેવા જોગવાઈની ફાળવણી, પછી ભલે સમસ્યાઓ પહેલી વાર આવતી હોય, અથવા જ્યાં બાળકને સ્થાનિક અધિકારી જે બાળકોની સામાજિક સંભાળમાં (જેમ કે બાળકની જરૂરિયાત અથવા રક્ષણ યોજના ધરાવતું બાળક) હોય તે પહેલેથી જ જાણતા હોય તેમને વહેલી માહિતી શેર કરવી મહત્વપૂર્ણ છે. [Information Sharing: \(માહિતી શેર કરવી:\)Advice for Practitioners Providing Safeguarding Services to \(બાળકો, યુવાનો, માતા-પિતા અને સંભાળ રાખનારાઓને સલામતી સેવાઓ પૂરી પાડતા પ્રેક્ટિશનરો\) .Children, Young People, Parents and Carers \(માટે સલાહ એ કર્મચારી ને ટેકો આપે છે\)](#) કે જેમણે માહિતી શેર કરવા અંગે નિર્ણયો લેવાના હોય છે. આ સલાહ ડેટા પ્રોટેક્શન એક્ટ 2018 (DPA) અને UK જનરલ ડેટા પ્રોટેક્શન રેગ્યુલેશન (UK GDPR) અંગે માહિતી અને વિચારણાઓ શેર કરવા માટેના સાત સુવર્ણ નિયમોનો સમાવેશ કરે છે.

57. DPA અને UK GDPR બાળકોને સુરક્ષિત રાખવા અને તેમના કલ્યાણને પ્રોત્સાહન આપવાના ઉદ્દેશ્યથી માહિતીને શેર કરવાથી રોકતા નથી. જો માહિતી શેર કરવા વિશે કોઈ શંકા હોય, તો કર્મચારીઓએ નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની અથવા ડેપ્યુટી સાથે વાત કરવી જોઈએ. માહિતી શેર

---

¹¹ વહેલી મદદની આકારણીઓ વિશેની વધુ માહિતી, વહેલી મદદ સેવાઓની જોગવાઈઓ અને સેવાઓની પહોંચ મેળવવી એ [Working Together to Safeguard Children\(બાળકોની સુરક્ષા માટે એક સાથે કામ કરવું\)](#)ના પ્રકરણ 1 માં છે.

¹² પ્રકરણ 1 [Working Together to Safeguard Children \(બાળકોની સુરક્ષા માટે સાથે મળી કામ કરવું\)](#) એ નિર્ધારિત કરે છે કે સુરક્ષાત્મક ભાગીદારોએ પ્રવેશ (થ્રેશોલ્ડ) દસ્તાવેજ પ્રકાશિત કરવું જોઈએ જેમાં આકારણી અને વૈધાનિક સેવાઓ માટે ક્યારે કેસ, કલમ 17 અને 47 હેઠળ સ્થાનિક સત્તાધિકારી બાળકોની સામાજિક સંભાળને રીફર કરે તે માટે જરૂરિયાત સ્તર સહિતના માપદંડો સમાવિષ્ટ હોવા જોઈએ. સ્થાનિક સત્તાધિકારીઓએ, તેમના ભાગીદારો સાથે, આકારણીઓ માટે સ્થાનિક પ્રોટોકોલ વિકસાવવા અને પ્રકાશિત કરવા જોઈએ. સ્થાનિક સત્તાધિકારીઓની બાળકોની સામાજિક સંભાળમાં એક વાર સંદર્ભિત કરવામાં આવે તે પછી કેસ કેવી રીતે સંચાલિત કરવામાં આવશે તેની સ્પષ્ટ ગોઠવણ એક સ્થાનિક પ્રોટોકોલમાં સૂચિત હોવી જોઈએ.

કરવાનો 52 બાળકોના કલ્યાણને પ્રોત્સાહન આપવાની **જરૂરિયાતમાં અવરોધ ન** બને તે ધ્યાન રાખવું અનિવાર્ય છે.

વહેલી મદદ આકારણી

58. જો વહેલી મદદ યોગ્ય હોય, તો નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની (અથવા ડેપ્યુટી) યોગ્ય હોય તે મુજબ સામાન્ય રીતે અન્ય એજન્સીઓ સાથે સહકાર સ્થાપવા અને ઇન્ટર-એજન્સી આકારણીની સ્થાપના કરવા દોરાશે. વહેલી મદદ આકારણીમાં કર્મચારીઓને અન્ય એજન્સીઓ અને વ્યાવસાયિકોને આધાર પૂરો પાડવાની જરૂર પડી શકે છે, કેટલાક કિસ્સાઓમાં તેઓ મુખ્ય પ્રેક્ટિશનર તરીકે કાર્ય કરે છે. જો બાળકની પરિસ્થિતિમાં સુધારો ન થાય અથવા ખરાબ થઈ રહી હોય, તો વૈધાનિક સેવાઓ માટેની માટે બાળકોની સામાજિક સંભાળના રેફરલ આપવામાં આવતાં આ પ્રકારના કેસોને સતત સમીક્ષા અને વિચારણા હેઠળ રાખવા જોઈએ.

વૈધાનિક બાળકોની સામાજિક સંભાળ આકારણીઓ અને સેવાઓ

59. જ્યાં બાળક પીડાતું હોય, અથવા તેને નુકસાન થવાની સંભાવના હોય, તે મહત્વનું છે કે સ્થાનિક સત્તાધિકારી બાળકોની સામાજિક સંભાળ (અને જો યોગ્ય હોય તો પોલીસ)ને તાત્કાલિક રેફરલ કરવામાં આવે. રેફરલ્સ એ સ્થાનિક રેફરલ પ્રક્રિયાને અનુસરવી જોઈએ.

60. બાળકોની સામાજિક સંભાળની આકારણીઓમાં આવા પરિબળોનો વિચાર કરવો જોઈએ, તેથી તે મહત્વપૂર્ણ છે કે બાળકોને ઘરની બહારના સંદર્ભમાં ક્યાં નુકસાન થાય છે, તેથી તે મહત્વનું છે કે રેફરલ પ્રક્રિયાના ભાગ રૂપે શક્ય એટલી વધુ માહિતી પ્રદાન કરે. આ કોઈપણ આકારણીને બધા ઉપલબ્ધ પુરાવા અને આવા નુકસાનને પહોંચી વળવા સંદર્ભિત અભિગમ સક્ષમ કરવા દેશે. વધારાની માહિતી અહીં ઉપલબ્ધ છે: [Contextual Safeguarding \(સંદર્ભિક સુરક્ષા\)](#).

61. ઓનલાઇન ટૂલ [Report Child Abuse to Your Local Council \(તમારી સ્થાનિકને કાઉન્સિલને\)](#) બાળ અત્યાચારની જાણ કરો સંબંધિત સ્થાનિક બાળકોના સામાજિક સંભાળ સંપર્ક નંબર તરફ લઈ જાય છે.

જરૂરતમંદ બાળકો

62. બાળ અધિનિયમ 1989 હેઠળ, જરૂરતમંદ બાળકની વ્યાખ્યા એક બાળક જેના માટે સ્વાસ્થ્ય અથવા વિકાસના વાજબી સ્તરને પ્રાપ્ત કરવા અથવા જાળવવા શક્ય નથી અથવા સેવાઓની જોગવાઈ વિના જેનું સ્વાસ્થ્ય અથવા વિકાસ નોંધપાત્ર સ્તરે અથવા વધુ ખરાબ થવાનું સંભવ છે; અથવા એક બાળક જે અક્ષમ છે તે રીતે કરવામાં આવી છે. સ્થાનિક સત્તાધિકારીઓએ તેમના કલ્યાણની સુરક્ષા અને પ્રોત્સાહનના હેતુઓ માટે જરૂરતમંદ બાળકો માટે સેવાઓ પ્રદાન કરવાની જરૂર છે. બાળ અધિનિયમ 1989 ની કલમ 17 હેઠળ જરૂરિયાતમંદ બાળકોની આકારણી કરી શકાય છે.

નોંધપાત્ર હાનિ સહન કરી રહેલા અથવા સહન કરવાની સંભાવના ધરાવતા બાળકો:

63. સ્થાનિક સંસ્થાઓની, યોગ્ય હોય તે રીતે અન્ય સંગઠનોની મદદથી, બાળ અધિનિયમ 1989ની કલમ 47 હેઠળ પૂછપરછ કરવાની ફરજ છે, જો તેમને તેવી સંભવતાની શંકા હોવાનું વાજબી કારણ હોય કે બાળક સહન કરી રહ્યું છે અથવા નોંધપાત્ર હાનિ સહન કરવી પડી શકે છે. આ પ્રકારની પૂછપરછ તેમને બાળકના કલ્યાણની સુરક્ષા અને પ્રોત્સાહન માટે કોઈપણ પગલાં લેવા જોઈએ કે કેમ તે નક્કી કરવામાં સક્ષમ કરે છે અને જ્યાં દુર્વ્યવહારની ચિંતા હોય ત્યાં તે શરૂ કરવી જોઈએ. આમાં તમામ પ્રકારના દુરુપયોગ અને ઉપેક્ષાનો સમાવેશ થાય છે.

સ્થાનિક સત્તાધિકારી શું કરશે?

64. રેફરલ બંધાના એક કાર્ય દિવસની અંદર, સ્થાનિક સત્તાધિકારી સામાજિક કાર્યકરે રેફરરને રસીદ માન્ય કરવી જોઈએ અને આગામી પગલાં અને આવશ્યક પ્રતિસાદના પ્રકાર વિશે નિર્ણય લેવો જોઈએ. આમાં તે નિર્ધારિત કરવામાં આવશે કે શું:

- બાળકને તાત્કાલિક રક્ષણની આવશ્યકતા છે અને તાત્કાલિક કાર્યવાહી આવશ્યક છે
- શું બાળક અને પરિવાર દ્વારા કોઈપણ સેવાઓની આવશ્યકતા છે અને કયા પ્રકારની સેવાઓ
- બાળક જરૂરિયાતમંદ છે, અને બાળ અધિનિયમ 1989ની કલમ 17 હેઠળ આકારણી કરવી જોઈએ. [Working Together to Safeguard Children \(બાળકોની સુરક્ષા માટે સાથે મળી કાર્ય કરવું\)](#) નો પ્રકરણ 1 આકારણી પ્રક્રિયા વિશેની વિગતો પ્રદાન કરે છે
- તેવી સંભવતાની શંકા હોવાનું વાજબી કારણ છે કે બાળક સહન કરી રહ્યું છે અથવા નોંધપાત્ર હાનિ સહન કરવી પડી શકે એમ છે અને શું પૂછપરછ કરવી અને બાળ અધિનિયમ 1989ની કલમ 47 હેઠળ બાળકની આકરણી કરવી અનિવાર્ય છે. [Working Together to Safeguard Children \(બાળકોની સુરક્ષા માટે સાથે મળી કાર્ય કરવું\)](#) નો પ્રકરણ 1 આકારણી પ્રક્રિયા વિશેની વિગતો પ્રદાન કરે છે
- સ્થાનિક અધિકારીઓને આગળ કઈ કાર્યવાહી કરવી તે નક્કી કરવામાં મદદ કરવા વધુ નિષ્ણાત આકારણીઓની આવશ્યકતા હોય છે.

65. જો આ માહિતી બહાર ન આવે તો રેફરરે તેનું અનુવર્તન કરવું જોઈએ.

66. જો સામાજિક કાર્યકરો વૈધાનિક આકારણી હાથ ધરવાનું નક્કી કરે છે, તો કર્મચારીઓએ તે આકારણીને સમર્થન આપવા માટે જે કરી શકે તે બધું કરવું જોઈએ (જેમ જરૂરી હોય તે પ્રમાણે નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની (અથવા ડેપ્યુટી) દ્વારા સમર્થિત).

67. જો, રેફરલ પછી, બાળકની પરિસ્થિતિમાં સુધારો થતો હોવાનું દેખાય નહીં તો રેફરર દ્વારા સ્થાનિક એસ્કલેશન પ્રક્રિયાઓનું અનુસરણ કરવા અંગે વિચારવું જોઈએ જેથી તે સુનિશ્ચિત કરી શકાય કે તેમની ચિંતાઓનું નિરાકરણ કરવામાં આવ્યું છે અને સૌથી અગત્યપણે કે બાળકની સ્થિતિ સુધરે છે.

રેકોર્ડ જાળવવો

68. તમામ ચિંતાઓ, ચર્ચાઓ અને લેવામાં આવેલા નિર્ણય અને તે નિર્ણયો માટેના કારણો, લેખિતમાં નોંધાયેલા હોવા જોઈએ. /જ્યારે શાળા અથવા કોલેજ દ્વારા કેસને જે રીતે નિયંત્રિત કરવામાં આવ્યો હોય તે વિશેની કોઈપણ ફરિયાદનો જવાબ આપો ત્યારે આ મદદ કરશે. માહિતી ગોપનીય રાખવી જોઈએ અને સુરક્ષિત રીતે સંગ્રહિત કરવી જોઈએ. દરેક બાળક માટે અલગ બાળ સુરક્ષા ફાઇલમાં ચિંતાઓ અને રેકૉર્ડ્સ રાખવા સારી પ્રથા છે.

રેકોર્ડમાં શામેલ હોવી જોઈએ:

- ચિંતાનો સ્પષ્ટ અને વ્યાપક સારાંશ
- ચિંતા કેવી રીતે અનુસરવામાં આવી અને તેનું નિરાકરણ કરવામાં આવ્યું તેની વિગતો
- લેવાયેલા કોઈપણ કાર્યવાહીની, પૂર્ણ કરેલ, નિર્ણયો અને પરિણામની નોંધ.

69. જો રેકોર્ડિંગ આવશ્યકતાઓ વિશે કોઈ શંકા હોય, તો કર્મચારીએ નિયુક્ત સુરક્ષાત્મક આગેવાની (અથવા ડેપ્યુટી) સાથે ચર્ચા કરવી જોઈએ.

આ બધું શા માટે મહત્વનું છે?

70. સંરક્ષણના જોખમોને દૂર કરવા, વધતા જતા મુદ્દાઓને રોકવા અને બાળકોના કલ્યાણને પ્રોત્સાહન આપવા માટે યોગ્ય સમયે યોગ્ય મદદ પ્રાપ્ત કરવી એ બાળકો માટે મહત્વપૂર્ણ છે. સંશોધન અને ગંભીર કેસની સમીક્ષાઓએ અસરકારક પગલાં લેવામાં નિષ્ફળ જવાના જોખમો વારંવાર દર્શાવ્યા છે.¹³ વૈધાનિક આકારણીઓ વિશેની વિગતવાર માહિતી [Working Together to Safeguard Children \(બાળ સુરક્ષા માટે સાથે મળી કામ્ય કરવું\)](#) પ્રકરણ ચાર માં મળી શકે છે. નબળી પ્રેક્ટિસના ઉદાહરણોમાં શામેલ છે:

- અત્યાચાર અને ઉપેક્ષાના પ્રારંભિક સંકેતો પર કાર્યવાહી કરવામાં અને તેમને સંદર્ભિત કરવામાં નિષ્ફળતા
- રેકોર્ડની નબળી જાળવણી
- બાળકના વિચારો સાંભળવામાં નિષ્ફળતા
- પરિસ્થિતિઓમાં જ્યારે સુધારો થાય નહીં ત્યારે ચિંતાઓની પુનઃઆકારણી કરવામાં નિષ્ફળતા
- એજન્સીઓની અંદર અને યોગ્ય લોકો સાથે માહિતી શેર ન કરવી
- માહિતીને ધીરે ધીરે શેર કરવી; અને
- જેઓ પગલાં લેતા ન જોવામાં આવી રહ્યા હોય તેમની સામે પડકારનો અભાવ.

---

¹³ ગંભીર કેસ સમીક્ષાઓનું વિશ્લેષણ gov.uk/government/publications/analysis-of-serious-case-reviews-2014-to-2017 પર મળી શકે છે.

જો શાળા અને કોલેજના કર્મચારીઓની સુરક્ષાની ચિંતા હોય અથવા અન્ય કર્મચારી સભ્ય વિશે આરોપ હોય તો શું કરવું જોઈએ

71. શાળાઓ અને કોલેજોમાં કર્મચારીના સભ્યો (પુરવઠા કર્મચારી , સ્વયંસેવકો અને કોન્ટ્રાક્ટરો સહિત) વિશેની કોઈ સુરક્ષાની ચિંતા અથવા આરોપ (પછી ભલે તે ગમે તેટલા નાના હોય) નું સંચાલન કરવા માટે પ્રક્રિયાઓ અને પ્રક્રિયાઓ હોવી જોઈએ.

72. જો કર્મચારી ને સુરક્ષાની ચિંતા હોય અથવા કર્મચારી ના અન્ય સભ્ય (પુરવઠા કર્મચારી , સ્વયંસેવકો અને કોન્ટ્રાક્ટરો સહિત) બાળકોને નુકસાન પહોંચાડે છે અથવા તેને નુકસાન પહોંચાડવાનું જોખમ ઊભું કરે છે, તે અંગે આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હોય, તો:

- આ મુખ્ય શિક્ષક અથવા આચાર્યને સંદર્ભિત કરવું જોઈએ
- જ્યાં મુખ્ય શિક્ષક અથવા આચાર્ય વિશે ચિંતા/આરોપ હોય, તો તેને ગવર્નરોના અધ્યક્ષ, વ્યવસ્થાપન સમિતિના અધ્યક્ષ અથવા સ્વતંત્ર શાળાના માલિકને મોકલવો જોઈએ, અને
- મુખ્ય શિક્ષક વિશે ચિંતા/આક્ષેપોના સંજોગોમાં, જ્યાં મુખ્ય શિક્ષક એક સ્વતંત્ર શાળાના એકમાત્ર માલિક પણ હોય, અથવા એવી પરિસ્થિતિ કે જ્યાં મુખ્ય શિક્ષકને આ બાબતની જાણ કરવામાં હિતની અથડામણ હોય, તો આની સીધી જાણ સ્થાનિક સત્તા નિયુક્ત અધિકારી (ઓ) (LADOs)ને કરવી જોઈએ. તમારા સ્થાનિક LADO ની વિગતો તમારી સ્થાનિક સત્તાધિકારીની વેબસાઇટ પર સરળતાથી ઉપલબ્ધ હોવી જોઈએ.

73. જો કર્મચારીઓને સુરક્ષાની ચિંતા હોય અથવા કર્મચારીઓના અન્ય સભ્ય (સપ્લાય કર્મચારી , સ્વયંસેવકો અથવા કોન્ટ્રાક્ટરો સહિત) વિશે આરોપ હોય કે જે નુકસાનની મર્યાદાને પૂર્ણ કરતા નથી તો તે શાળા અથવા કોલેજની નિમ્ન-સ્તરની ચિંતા નીતિ અનુસાર શેર કરવી જોઈએ. વધુ વિગતો KCSIE ના સંપૂર્ણ સંસ્કરણના ભાગ યારમાં મળી શકે છે.

શાળા અથવા કોલેજની અંદર જો સુરક્ષાત્મક પગલાં સંબંધિત વ્યવહારો અંગે ચિંતા હોય તો શાળા અથવા કોલેજ કર્મચારીઓ શું કરવું જોઈએ

74. બધા કર્મચારીઓ અને સ્વયંસેવકોએ નબળા અથવા વ્યવહાર અંગે અને શાળા અથવા કોલેજની સુરક્ષાત્મક વ્યવસ્થામાં સંભવિત નિષ્ફળતા વિશે ચિંતા વ્યક્ત કરવા સક્ષમ અનુભવવું જોઈએ અને તેમને તે જાણ હોવી જોઈએ આવી ચિંતાઓને વરિષ્ઠ નેતૃત્વ ટીમ દ્વારા ગંભીરતાથી લેવામાં આવશે.

75. શાળા અથવા કોલેજની વરિષ્ઠ નેતૃત્વ ટીમ સામે આવી ચિંતાઓ રજૂ કરી શકવા માટે યોગ્ય વ્હિસલવ્વોઇંગ (ચેતવણી) પ્રક્રિયાઓની રચના કરેલી હોવી જોઈએ.

76. જ્યાં કોઈ કર્મચારી સભ્ય તેમના નિયોક્તા સામે કોઈ સમસ્યા વ્યક્ત કરવામાં અસમર્થતા અનુભવે, અથવા એવું લાગે કે તેમની વાસ્તવિક ચિંતાઓને સંબોધવામાં નથી આવી રહી તો તેમના માટે અન્ય વ્હિસલવ્વોઇંગ ચેનલો ખુલ્લી હોઈ શકે છે:

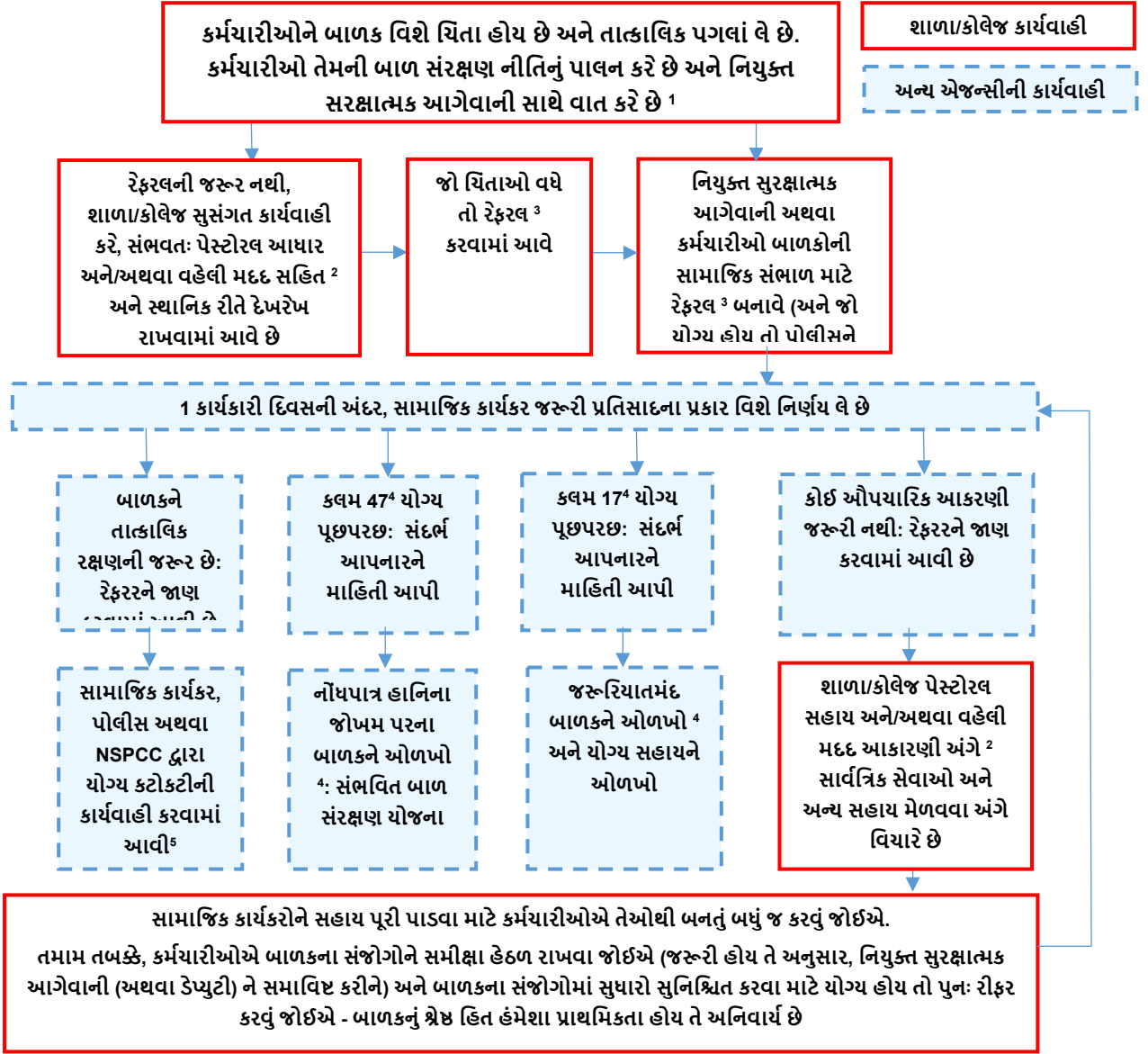
- વ્હિસલબ્લોઇંગ પર સામાન્ય માર્ગદર્શન આના દ્વારા શોધી શકાય છે: [Advice on Whistleblowing \(વ્હિસલબ્લોઇંગ પર સલાહ\)](#)

આ [NSPCC's what you can do to report abuse dedicated helpline \(દુરુપયોગની જાણ કરવા માટે તમે NSPCC શું કરી શકો છો તે\)](#) સમર્પિત હેલ્પલાઇન એવા કર્મચારીઓ માટે વૈકલ્પિક માર્ગ તરીકે ઉપલબ્ધ છે કે જેઓ આંતરિક રીતે બાળ સુરક્ષા નિષ્ફળતાઓ અંગે ચિંતા વ્યક્ત કરવામાં સક્ષમ ન હોય અથવા તેમની શાળા અથવા કોલેજ દ્વારા ચિંતાનું સંચાલન કરવાની રીત અંગે ચિંતા હોય. કર્મચારીઓ 0800 028 0285 પર કોલ કરી શકે છે - લાઇન સોમવારથી શુક્રવાર સુધી સવારે 8:00 થી સાંજે 8:00 સુધી ઉપલબ્ધ છે અને ઇમેઇલ: help@nspcc.org.uk.¹⁴

---

¹⁴ વૈકલ્પિક રીતે, કર્મચારીઓ નીચેના સરનામે લખી શકે છે: નેશનલ સોસાયટી ફોર ધ પ્રિવેન્શન ઓફ ક્રુઅલ્ટી ટુ ચિલ્ડ્રન (NSPCC), વેસ્ટન હાઉસ, 42 કર્ટન, રોડ, લંડન EC2A 3NH.

કાર્યવાહીઓ જ્યાં કોઈ બાળક વિશે ચિંતા હોય છે

¹ એવા કિસ્સાઓ જેમાં કર્મચારી સભ્ય વિરુદ્ધ કોઈ ચિંતા અથવા અત્યાચારના આરોપોનો પણ સમાવેશ થાય છે, આ KCSIE નો ભાગ યાર જુઓ.

² વહેલી મદદ એટલે બાળકના જીવનમાં કોઈપણ સમયે જ્યારે સમસ્યા ઊભી થાય ત્યારે બને તેટલી વહેલી સહાય પૂરી પાડવી. જ્યાં બાળકને સમન્વયિત વહેલી મદદથી લાભ થશે, ત્યાં ઇન્ટર-એજન્સી આકરણીની ગોઠવણ કરવી જોઈએ. વહેલી મદદ પ્રક્રિયા વિશેની વિગતવાર માહિતી [Working Together to Safeguard Children \(બાળકોની સુરક્ષા માટે સાથે મળી કામ કરવું\)](#) ના પ્રકરણ એક માં મળી શકે છે.

³ રેફરલ્સ દ્વારા સ્થાનિક પ્રવેશ (થ્રેશોલ્ડ) દસ્તાવેજ અને આકરણી માટેના સ્થાનિક પ્રોટોકોલમાં સેટ કરેલ પ્રક્રિયાને અનુસરવી જોઈએ. [Working Together to Safeguard Children \(બાળકોની સુરક્ષા માટે સાથે મળી કામ કરવું\)](#) ના પ્રકરણ એક.

⁴ બાળ અધિનિયમ 1989 હેઠળ, સ્થાનિક સત્તાધિકારીઓએ તેમના કલ્યાણ માટે સુરક્ષાત્મક પગલાં અને પ્રોત્સાહનના હેતુઓ માટે જરૂરતમંદ બાળકોને સેવાઓ પૂરી પાડવી આવશ્યક છે. બાળ અધિનિયમ 1989 ની કલમ 17 હેઠળ જરૂરિયાતમંદ બાળકોની આકરણી કરી શકાય છે. બાળ અધિનિયમ 1989 હેઠળની કલમ 47 હેઠળ, જ્યાં સ્થાનિક સત્તાધિકારીઓને શંકા હોવાનું વાજબી કારણ છે કે બાળક સહન કરી રહ્યું છે અથવા નોંધપાત્ર હાનિ સહન કરવી પડી શકે એમ છે તો બાળકના કલ્યાણ માટે સુરક્ષાત્મક પગલાં લેવા અથવા તેને પ્રોત્સાહન આપવા માટે પગલાં લેવા જોઈએ કે નહીં તે નક્કી કરવા માટે ફરિયાદ કરવી ફરજિયાત છે. સંપૂર્ણ વિગતો [Working Together to Safeguard Children \(બાળકોની સુરક્ષા માટે સાથે મળી કામ કરવું\)](#) ના પ્રકરણ એક માં મળી શકે છે.

⁵ આમાં ઇમરજન્સી પ્રોટેક્શન ઓર્ડર (EPO) માટે અરજીનો સમાવેશ થઈ શકે છે.